

8. On Environmental Protection: Law of Ukraine. Vidomosti of the Verkhovna Rada of Ukraine, 1991, № 41, article 546
9. Official website of the Antimonopoly committee of Ukraine. URL: <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/84960> (accessed: 09.08.2019).
10. On protection of Economic Competition : Law of Ukraine № 2210 III of January 11, 2001. Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>. (accessed: 02.03.2019).

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.6.2.30>

REGULACJA PRAWNA TRANSFORMACJI CYFROWEJ NA UKRAINIE

Halyna Podzihun

student Katedry Prawa Administracyjnego i Gospodarczego

Zaporoskiego Uniwersytetu Narodowego

ORCID ID: 0000-0003-2230-8981

Podzihun@gmail.com

Adnotacja. W artykule przeanalizowano stan regulacji prawnych transformacji cyfrowej na Ukrainie, co odzwierciedla stan i rozwój reformy różnych sfer życia publicznego oraz udział podmiotów administracji publicznej w tym procesie.

Ustalono, że przez cyfrową transformację administracji publicznej należy rozumieć system środków na transformację, poprawę poprzez integrację technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych w działaniach podmiotów administracji publicznej i ich urzędników w celu rozwoju otwartego społeczeństwa informacyjnego, poprawy wydajności, wzrostu gospodarczego, a także poprawy jakości życia obywateli Ukrainy. Główne przejawy transformacji cyfrowej obejmują: a) cyfryzację; b) rozwój gospodarki cyfrowej, innowacji cyfrowych i technologii; c) wdrażanie zarządzania elektronicznego i demokracji elektronicznej; d) wdrażanie elektronicznego obiegu dokumentów i opracowywanie krajowych elektronicznych zasobów informacyjnych, stosowanie zasady interoperacyjności i tym podobne.

Dokonano klasyfikacji aktów prawnych regulujących cyfrową transformację w Ukrainie poprzez wyróżnienie: 1) aktów prawnych określających cyfrową transformację jako integralną część reformy administracji publicznej; 2) aktów prawnych określających priorytetowe kierunki transformacji cyfrowej na Ukrainie; 3) aktów prawnych określających status prawny podmiotów administracji publicznej w zakresie transformacji cyfrowej.

Zwrócono uwagę na fakt, że normy konstytucyjne pośredniczą w potrzebie podążania za międzynarodowymi trendami podczas ich egzekwowania. Nie wyjątkiem jest przeformatowanie działalności podmiotów administracji publicznej poprzez zastosowanie technologii informacyjno-telekomunikacyjnych. Ustalono, że dokumenty międzynarodowe, z jednej strony, ustalają podstawowe wytyczne dotyczące egzekwowania praw człowieka poprzez stosowanie mechanizmów transformacji cyfrowej, a z drugiej strony, przewidują potrzebę transformacji cyfrowej w zakresie świadczenia usług publicznych i współpracy organów administracji publicznej i obywateli.

Słowa kluczowe: transformacja cyfrowa, regulacje prawne, Public Relations, podmiot administracji publicznej, standardy międzynarodowe.

LEGAL REGULATION OF DIGITAL TRANSFORMATION IN UKRAINE

Halyna Podzihun

Applicant at the Department of Administrative and Commercial Law

Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0003-2230-8981

e-mail: Podzihun@gmail.com

Abstract. The article analyses the state of legal regulation of digital transformation in Ukraine, which reflects the state and development of reforming various spheres of public life and the participation of public administration in this process.

It is established that the digital transformation of public administration should be understood as a system of measures for transformation, improvement through integration of information and telecommunication technologies of public administration entities and their officials for the development of open information society, productivity, economic growth and quality of life of Ukrainian citizens. The main manifestations of digital transformation include: a) digitalization; b) development of digital economy, digital innovations and technologies; c) introduction of e-government and e-democracy; d) introduction of electronic document management and development of national electronic information resources, use of the principle of interoperability, etc.

The normative-legal acts regulating digital transformation in Ukraine are classified by distinguishing: 1) normative-legal acts, which define digital transformation as an integral part of public administration reform; 2) regulations that determine the priority areas of digital transformation in Ukraine; 3) regulations that determine the legal status of public administration entities in the field of digital transformation.

Attention is drawn to the fact that constitutional norms mediate the need to follow international trends in their law enforcement. The reformatting of the activities of public administration entities through the use of information and telecommunication technologies is no exception. It is established that international documents, on the one hand, set the main guidelines for human rights through the use of digital transformation mechanisms, and on the other - provide for the need for digital transformation in the provision of public services and cooperation between public administration and citizens.

Key words: digital transformation, legal regulation, public relations, subject of public administration, international standards.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ

Галина Подзігун

*здобувач кафедри адміністративного та господарського права
Запорізького національного університету (Запоріжжя, Україна)*

ORCID ID: 0000-0003-2230-8981

e-mail: Podzihun@gmail.com

Анотація. У статті проаналізовано стан правового регулювання цифрової трансформації в Україні, що відображає стан та розвиток реформування різних сфер суспільного життя й участь суб'єктів публічної адміністрації в цьому процесі.

Встановлено, що під цифровою трансформацією публічного адміністрування варто розуміти систему заходів із перетворення, удосконалення шляхом інтеграції інформаційних та телекомунікаційних технологій діяльності суб'єктів публічної адміністрації та їх посадових осіб для розвитку відкритого інформаційного суспільства, підвищення продуктивності, економічного зростання, а також підвищення якості життя громадян України. До основних проявів цифрової трансформації віднесено: а) цифровізацію; б) розвиток цифрової економіки, цифрових інновацій та технологій; в) упровадження електронного урядування й електронної демократії; г) упровадження електронного документообігу та вироблення національних електронних інформаційних ресурсів, використання принципу інтероперабельності тощо.

Класифіковано нормативно-правові акти, які регулюють цифрову трансформацію в Україні, шляхом виокремлення: 1) нормативно-правових актів, які визначають цифрову трансформацію як невід'ємну частину реформування публічного адміністрування; 2) нормативно-правових актів, що визначають пріоритетні напрями цифрової трансформації в Україні; 3) нормативно-правових актів, які визначають правовий статус суб'єктів публічної адміністрації у сфері цифрової трансформації.

Звернуто увагу на те, що конституційні норми опосередковують потребу слідування міжнародним тенденціям під час їх правозастосування. Не є винятком перереформування діяльності суб'єктів публічної адміністрації через застосування інформаційно-телекомунікаційних технологій. Встановлено, що міжнародними документами, з одного боку, встановлено основні орієнтири забезпечення прав людини через застосування механізмів цифрової трансформації, а з іншого – передбачено необхідність цифрової трансформації у сфері надання публічних послуг та співпраці органів публічного адміністрування і громадян.

Ключові слова: цифрова трансформація, правове регулювання, суспільні відносини, суб'єкт публічної адміністрації, міжнародні стандарти.

Вступ. Становлення і розвиток глобального інформаційного суспільства невідворотно наближають і актуалізують цифрову трансформацію в усіх сферах діяльності. Важливим етапом цифрової трансформації різних сфер суспільного життя є проведення відповідного реформування. Такі реформи передбачають удосконалення нормативно-правової бази, адже від якості нормативно-правової бази напряму залежить міра використання можливостей цифрової трансформації, розвиток конкуренції й інновацій, оперативне реагування держави на потреби та вимоги громадян.

Основна частина. Метою статті є визначення правового регулювання цифрової трансформації в Україні.

Досягнення мети дослідження реалізовано шляхом виконання поставлених завдань: встановити сутність поняття цифрової трансформації, класифікувати нормативно-правові акти, які регулюють цифрову трансформацію, охарактеризувати нормативне забезпечення цифрової трансформації.

Основні аспекти цифрової трансформації в різних сферах діяльності, зокрема національної безпеки й оборони держави, економіки, промисловості, сільського господарства, охорони здоров'я, освіти, науки, культури, фінансової та банківської діяльності, стали об'єктом дослідження багатьох вітчизняних учених, серед яких В. Апалькова, С. Веретюк, Ю. Зайцева, С. Коляденко, І. Карчева, О. Москаленко, І. Малик, В. Пілінський, Ю. Пивоваров, В. Фіщук. Праці вищезазначених науковців стали підґрунтям для подальших наукових досліджень цифрової трансформації в різних сферах суспільного життя, проте питанню цифрової трансформації правовідносин належної уваги не було приділено, що і зумовлює актуальність даного дослідження. Зокрема, у частині правового регулювання цифрової трансформації публічного адміністрування в Україні.

Єдиного підходу до розуміння поняття «цифрова трансформація» не вироблено дотепер. На думку дослідників компанії «I-Scoop», під цифровою трансформацією варто розуміти докорінне перетворення ділової й організаційної діяльності, процесів, компетенцій і моделей для забезпечення змін та можливості поєднання цифрових технологій і їх стратегічного (пріоритетного) прискорення в суспільстві з урахуванням поточного

стану й майбутнього розвитку (Digital transformation, 2015). В. Куйбідою, О. Карпенко та В. Наместніком визначено цифрову трансформацію як спричинені використанням цифрових технологій зміни у природі людини, її мисленні, життєдіяльності й управлінні (Куйбіда та ін., 2018).

Під цифровою трансформацією публічного адміністрування варто розуміти систему заходів із перетворення, удосконалення шляхом інтеграції інформаційних та телекомунікаційних технологій діяльності суб'єктів публічної адміністрації та їх посадових осіб для розвитку відкритого інформаційного суспільства, підвищення продуктивності, економічного зростання, а також підвищення якості життя громадян України.

Цифрова трансформація є кроком до оптимізації та раціоналізації функціонування органів управління на всіх рівнях: державному, регіональному, місцевому, що відбуваються на засадах перерозподілу функцій, владних повноважень між державою і регіонами, а також встановлення ефективних комунікаційних зв'язків із громадськістю в основі впровадження інформаційних технологій. Це дозволить суттєво скоротити адміністративні витрати, оптимізувати процеси взаємодії між державними органами влади, громадянами та бізнесом, сформувати інформаційний базис для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень, підвищити рівень довіри до органів публічної влади.

До основних проявів цифрової трансформації вважається можливим віднести: а) цифровізацію; б) розвиток цифрової економіки, цифрових інновацій та технологій; в) упровадження електронного урядування й електронної демократії; г) упровадження електронного документообігу та вироблення національних електронних інформаційних ресурсів, використання принципу інтероперабельності тощо.

Для української держави явище цифрової трансформації є порівняно новим, що має безпосередній прояв у відсутності належного нормативно-правового регулювання, що актуалізує необхідність даного дослідження.

Доцільною є класифікація нормативно-правових актів, які регулюють цифрову трансформацію в Україні, шляхом виокремлення:

1) нормативно-правових актів, які визначають цифрову трансформацію як невід'ємну частину реформування публічного адміністрування (наприклад, Конституція України (Конституція, 1996), міжнародні стандарти у сфері функціонування публічної влади та забезпечення прав людини);

2) нормативно-правових актів, що визначають пріоритетні напрями цифрової трансформації в Україні (Концепції та Стратегії розвитку);

3) нормативно-правових актів, які визначають правовий статус суб'єктів публічної адміністрації у сфері цифрової трансформації (наприклад, Положення про Міністерство цифрової трансформації (Положення про Міністерство цифрової трансформації, 2019), Закон України «Про заборону корупції» (Про заборону корупції, 2014), у частині сутнісно-процедурної характеристики електронного декларування).

Конституцією України встановлено, що: права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, а утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (ст. 3); органи державної влади й органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (ч. 2 ст. 19); права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними, а також їх перелік (розд. 2); Кабінет Міністрів України вживає заходів щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина, розробляє і здійснює загальнодержавні програми економічного, науково-технічного, соціального і культурного розвитку України (ст. 116) тощо (Конституція, 1996). Зазначені норми опосередковують потребу слідування міжнародним тенденціям їх правозастосування. Не є винятком переформатування діяльності суб'єктів публічної адміністрації через застосування інформаційно-телекомунікаційних технологій. Прикладом міжнародних стандартів, що стосуються сфери функціонування публічної влади та забезпечення прав людини, можуть слугувати: Загальна декларація прав людини 1948 р. (Загальна декларація прав людини, 1948), Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. (Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод, 1950), Програма Європейського Союзу ISA² (Програма Європейського Союзу ISA², 2016), Програма Європейського Союзу e-CODEX (Програма Європейського Союзу e-CODEX, 2017) та інші. Зазначеними міжнародними документами, з одного боку, встановлено основні орієнтири забезпечення прав людини через застосування механізмів цифрової трансформації, а з іншого – передбачено необхідність цифрової трансформації у сфері надання публічних послуг та співпраці органів публічного адміністрування і громадян.

До другої групи нормативно-правових актів належать ті, що визначають пріоритетні напрями цифрової трансформації в різних сферах суспільних відносин.

Основу юридизації процесу цифрової трансформації в Україні закладено Концепцією розвитку електронної демократії в Україні, яку затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 797-р. Вказаним нормативно-правовим актом закріплено необхідність застосування інструментів електронної демократії з метою розширення можливостей участі громадян у процесі державотворення та публічного адміністрування (Концепція розвитку електронної демократії, 2017). Метою формування електронної демократії є формування політичних, організаційних, технологічних та ідеологічних умов розвитку електронної демократії в Україні, що характеризується зростанням широкого долучення громадян до комунікації, співпраці з органами державної влади, контролю за ними, участі у виробленні політики, розвитку самоорганізації та самоврядування, а також рівнем довіри до суб'єктів владних повноважень; узгодження стандартів державної політики зазначеної сфери з міжнародними, зокрема європейськими, стандартами. Головними

складовими частинами розвитку електронної демократії є е-парламент, е-голосування, е-правосуддя, е-медіація (досудове вирішення спорів), е-референдуми, е-консультації, е-петиції, е-політичні кампанії, е-опитування (Концепція розвитку електронної демократії, 2017).

Як наслідок, було внесено зміни: до Закону України «Про звернення громадян» у частині щодо електронної петиції (ст. 23), яка визначає електронну петицію як особливий вид звернення громадян до різних суб'єктів публічного адміністрування, який реалізується шляхом використання мережі Інтернет та засобів електронного зв'язку (Про звернення громадян, 1996); до Кодексу про адміністративні правопорушення в частині відповідальності за здійснення незаконного доступу до інформації в інформаційних (автоматизованих) системах, незаконне виготовлення чи розповсюдження копій баз даних інформаційних (автоматизованих) систем (ст. 212⁶), а також у частині відповідальності за порушення порядку ведення передвиборної агітації, агітації під час підготовки і проведення референдуму з використанням засобів масової інформації та порядку участі в інформаційному забезпеченні виборів (ст. 212⁶) (Кодекс про адміністративні правопорушення, 1984); до Закону України «Про запобігання корупції» у частині впровадження електронного антикорупційного декларування (Про запобігання корупції, 2014); до Закону України «Про адміністративні послуги» у частині надання права суб'єктам звернення на безоплатне отримання інформації про адміністративні послуги та порядок їх надання, що забезпечується шляхом надання їм безоплатного доступу до Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, функціонування телефонної довідки й інформування таких суб'єктів через засоби масової інформації (ст. 6), у частині порядку надання адміністративних послуг в електронній формі з використанням Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (Про адміністративні послуги, 2012) тощо.

Для запровадження електронного судочинства в Україні розроблено Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 рр., метою якої є утвердження такого правопорядку, який ґрунтується на високому рівні правової культури в суспільстві, діяльності всіх суб'єктів суспільних відносин на засадах верховенства права та захисту прав і свобод людини, а в разі їх порушення – справедливого їх відновлення в розумні строки (Стратегія реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020, 2015). Поряд з іншими сервісами державних владних і управлінських послуг електронне правосуддя є одним з елементів електронної демократії, яка впроваджується з метою забезпечення доступності, підзвітності, ефективності зворотного зв'язку, інклюзивності, прозорості в діяльності органів публічного адміністрування. Судова влада є ключовим компонентом демократії. Тому слушно вважається, що електронне правосуддя є найважливішою гранню електронної демократії.

Означене стало основою для ухвалення Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів», яким передбачено функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, яка забезпечує ведення електронного діловодства, зокрема й рух електронних документів у межах відповідних органів і установ та між ними, реєстрацію вхідних і вихідних документів і етапів їх руху, централізоване зберігання процесуальних та інших документів, інформації в єдиній базі даних тощо (Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів, 2017).

У 2018 р. було схвалено Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 рр., якою передбачено здійснення заходів щодо впровадження відповідних стимулів для цифровізації економіки, суспільної та соціальної сфер, усвідомлення наявних викликів та інструментів розвитку цифрових інфраструктур, набуття громадянами цифрових компетенцій, а також вона визначає критичні сфери та проєкти цифровізації, стимулювання внутрішнього ринку виробництва, використання та споживання цифрових технологій. Розвиток цифрової економіки України полягає у створенні ринкових стимулів, мотивацій, попиту та формуванні потреб щодо використання цифрових технологій, продуктів та послуг серед українських секторів промисловості, сфер життєдіяльності, бізнесу та суспільства для їхньої ефективності, конкурентоспроможності та національного розвитку, зростання обсягів виробництва високотехнологічної продукції та благополуччя населення (Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 рр., 2018).

Проявом юридичного закріплення процесу цифрової трансформації є Стратегія цифрової трансформації соціальної сфери, яку схвалено 28 жовтня 2020 р. (Стратегія цифрової трансформації соціальної сфери, 2020), якою визначено специфіку напрямів та завдань комплексної цифрової трансформації у сфері соціального захисту населення на основі єдиних підходів, стандартів і технологій. Для впровадження положень Стратегії необхідним є функціонування Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, яка забезпечуватиме виконання низки завдань, зокрема: створення єдиної інформаційної бази соціальної сфери шляхом взаємодії інформаційних ресурсів соціальної сфери та їхньої інтеграції з іншими державними інформаційними ресурсами, зокрема й державними реєстрами, усунення дублювання процесів і функцій інституцій соціального захисту шляхом централізації цих процесів і функцій; стандартизацію й автоматизацію звернень громадян у соціальній сфері, їх централізований моніторинг, а також перехід інституцій соціального захисту на електронний документообіг тощо.

До третьої групи нормативно-правових актів, якими визначено основоположні засади цифрової трансформації, належать ті, що визначають правовий статус суб'єктів публічної адміністрації у сфері цифрової трансформації.

Особливе значення має перетворення Державного агентства з питань електронного урядування України на Міністерство цифрової трансформації України у 2019 р., яке стало головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики щодо цифрової трансформації. Постановою Кабінету Міністрів від 18 вересня 2019 р. № 856 затверджено Положення про Міністерство цифрової трансформації України, яким закріплено основні положення щодо діяльності, повноважень та сфери компетенції цього органу (Положення про Міністерство цифрової трансформації, 2019).

За Міністерством цифрової трансформації України закріплено низку завдань, які спрямовані на здійснення заходів щодо створення та забезпечення функціонування системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, системи електронної взаємодії органів виконавчої влади, інтегрованої системи електронної ідентифікації, єдиного державного вебпорталу відкритих даних, національного реєстру електронних інформаційних ресурсів, єдиного державного вебпорталу електронних послуг, Національної вебплатформи центрів надання адміністративних послуг та інші (Положення про Міністерство цифрової трансформації, 2019). Як суб'єкт нормотворчої діяльності Міністерство цифрової трансформації України в межах повноважень, передбачених законом, на основі і на виконання Конституції та законів України, постанов Верховної Ради України й актів Президента України, ухвалених відповідно до Конституції та законів України, актів Кабінету Міністрів України видає накази, організовує та контролює їх виконання. За характером накази Міністерства цифрової трансформації є регуляторними актами та підлягають державній реєстрації в установленому законодавством порядку.

Положенням про Єдиний державний вебпортал електронних послуг, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1137 (Положення про Єдиний державний веб-портал електронних послуг, 2019), визначено мету, основні завдання, функціональні можливості та суб'єктів Єдиного державного вебпорталу електронних послуг «Портал Дія». До вказаних суб'єктів віднесено: користувачів, а саме суб'єкта звернення та суб'єкта розгляду звернень, держателя та технічного адміністратора. Суб'єктом розгляду звернень є суб'єкт надання електронних, адміністративних та інших публічних послуг; центр надання адміністративних послуг, держателем є Міністерство цифрової трансформації. Технічним адміністратором «Порталу Дія» є державне підприємство «ДІЯ», що належить до сфери управління Міністерство цифрової трансформації (Положення про Єдиний державний вебпортал електронних послуг, 2019).

Доцільним уявляється виокремлення положень Закону України «Про електронні довірчі послуги», якими визначено правові й організаційні засади надання електронних довірчих послуг, зокрема й транскордонних, права й обов'язки суб'єктів правових відносин у сфері електронних довірчих послуг, порядок здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства у сфері електронних довірчих послуг, а також правові й організаційні засади здійснення електронної ідентифікації (Про електронні довірчі послуги, 2017). До суб'єктів, яких залучено до надання електронних довірчих послуг, віднесено: Кабінет Міністрів України, Національний банк України, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства тощо.

Висновки. У підсумку приходимо до висновку, що важливим етапом цифрової трансформації різних сфер суспільного життя є проведення відповідного реформування, що передбачає вдосконалення нормативно-правової основи функціонування суб'єктів публічного адміністрування. Визначено, що під цифровою трансформацією варто розуміти систему заходів з перетворення, удосконалення різних галузей суспільного життя шляхом інтеграції інформаційних та телекомунікаційних технологій у такі сфери суспільних відносин для розвитку відкритого інформаційного суспільства, підвищення продуктивності, економічного зростання, створення робочих місць, а також підвищення якості життя громадян України. Виділено групи нормативно-правових актів, які формують підстави та впровадження цифрової трансформації.

Список використаних джерел:

1. Загальна декларація прав людини : міжнародний документ від 10 грудня 1948 р. № 995–015. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення: 10.03.2021).
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 7 грудня 1984 р. № 8073–X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 10.03.2021).
3. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод : міжнародний документ від 14 листопада 1950 р. № 995–004. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 10.03.2021).
4. Конституція України, ухвалена на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. (ред. від 21 лютого 2019 р.). URL: (дата звернення: 10.02.2021).
5. Куйбіда В., Карпенко О., Наместнік В. Цифрове урядування в Україні: базові дефініції понятійно-категоріального апарату. *Інформаційні технології*. 2018. № 1. С. 5–10.
6. Положення про Єдиний державний вебпортал електронних послуг : постанова Кабінету Міністрів України 4 грудня 2019 р. № 1137. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1137-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.03.2021).
7. Про адміністративні послуги : Закон України від 6 вересня 2012 р. № 5203–VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text> (дата звернення: 10.03.2021).
8. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів : Закон України від 3 жовтня 2017 р. № 2147–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147-19> (дата звернення: 10.03.2021).

9. Програма Європейського Союзу e-CODEX. URL: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/law/cross-border_cases/documents/ecodex-impact-assessment_en.pdf (дата звернення: 10.03.2021).
10. Програма Європейського Союзу ISA². URL: https://ec.europa.eu/isa2/isa2_en (дата звернення: 10.03.2021).
11. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700–VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 10.03.2021).
12. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 10.03.2021).
13. Положення про Міністерство цифрової трансформації України : постанова Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.03.2021).
14. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 5 жовтня 2017 р. № 2155–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення: 10.03.2021).
15. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 797-р. URL: (дата звернення: 10.03.2021).
16. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 рр. та затвердження плану заходів щодо її реалізації : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#n250> (дата звернення: 10.03.2021).
17. Про схвалення Стратегії цифрової трансформації соціальної сфери: розпорядження Кабінету Міністрів України 28 жовтня 2020 р. № 1353-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1353-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 10.03.2021).
18. Про Стратегію реформування судустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 рр. : Указ Президента України від 20 травня 2015 р. № 276/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/276/2015#n12> (дата звернення: 10.03.2021).
19. Digital transformation: online guide to digital business transformation. URL: <https://www.i-scoop.eu/digital-transformation> (дата звернення: 10.03.2021).

References:

1. Zahalna deklaratsiia prav liudyny: mizhnarodnyi dokument vid 10 hrudnia 1948 r. № 995–015. [Universal Declaration of Human Rights]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text [in Ukrainian].
2. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia: Zakon Ukrainy vid 7 hrudnia 1984 r. № 8073–X. [Code of Ukraine on Administrative Offenses]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> [in Ukrainian].
3. Konventsiiia pro zakhyst prav liudyny ta osnovopolozhnykh svobod: mizhnarodnyi dokument vid 14 lystopada 1950 r. № 995–004. [Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text [in Ukrainian].
4. Konstytutsiia Ukrainy: pryiniata na piatii sesii Verkhovnoi Rady Ukrainy 28 chervnia 1996 r. (red. vid 21.02.2019 r.). [The Constitution of Ukraine]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].
5. Kuibida V.S., Karpenko O.V., Namestnik V.V. (2018) Tsyfrove vriaduvannia v Ukraini: bazovi definitsii poniatiino-katehorialnogo aparatu. [Digital governance in Ukraine: basic definitions of the conceptual and categorical apparatus]. Informatsiini tekhnolohii. № 1. S. 5–10. [in Ukrainian].
6. Polozhennia pro Yedynyi derzhavnyi veb-portal elektronnykh posluh: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy 4 hrudnia 2019 r. № 1137. [Regulations on the Unified State Web Portal of Electronic Services]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1137-2019-%D0%BF#> [in Ukrainian].
7. Pro administratyvni posluhy: Zakon Ukrainy vid 6 veresnia 2012 r. № 5203–VI. [On administrative services]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text> [in Ukrainian].
8. Pro vnesennia zmin do Hospodarskoho protsesualnogo kodeksu Ukrainy, Tsyvilnogo protsesualnogo kodeksu Ukrainy, Kodeksu administratyvnogo sudochynstva Ukrainy ta inshykh zakonodavchykh aktiv: Zakon Ukrainy vid 3 zhovtnia 2017 r. № 2147–VIII. [On amendments to the Commercial Procedural Code of Ukraine, the Civil Procedure Code of Ukraine, the Code of Administrative Procedure of Ukraine and other legislative acts]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147-19> [in Ukrainian].
9. Prohrama Yevropeiskoho Soiuzu e-CODEKh. [European Union e-CODEX program]. URL: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/law/cross-border_cases/documents/ecodex-impact-assessment_en.pdf [in Ukrainian].
10. Prohrama Yevropeiskoho Soiuzu ISA². [Program of the European Union ISA²]. URL: https://ec.europa.eu/isa2/isa2_en [in Ukrainian].
11. Pro zapobihannia koruptsii: Zakon Ukrainy vid 14 zhovtnia 2014 r. № 1700–VII. [On Prevention of Corruption]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> [in Ukrainian].
12. Pro zvernennia hromadian: Zakon Ukrainy vid 2 zhovtnia 1996 r. № 393/96-VR. [On citizens' appeals]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
13. Polozhennia pro Ministerstvo tsyfrovoi transformatsii Ukrainy: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 18 veresnia 2019 r. № 856. [Regulations on the Ministry of Digital Transformation of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
14. Pro elektronni dovirchi posluhy: Zakon Ukrainy vid 05.10.2017 r. № 2155–VIII. [On electronic trust services]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> [in Ukrainian].
15. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku elektronnoi demokratiï v Ukraini ta planu zakhodiv shchodo yii realizatsii: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 8 lystopada 2017 r. № 797-r. [On approval of the Concept for the

- development of e-democracy in Ukraine and the action plan for its implementation]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
16. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku tsyfrovoy ekonomiky ta suspilstva Ukrainy na 2018–2020 roky ta zatverdzhennia planu zakhodiv shchodo yii realizatsii: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17 sichnia 2018 r. № 67-r [On approval of the Concept of development of the digital economy and society of Ukraine for 2018–2020 and approval of the action plan for its implementation: the order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of January 17, 2018 № 67-r]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#n250> [in Ukrainian].
  17. Pro skhvalennia Stratehii tsyfrovoy transformatsii sotsialnoi sfery: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy 28 zhovtnia 2020 r. № 1353-r. [On approval of the Strategy for digital transformation of the social sphere] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1353-2020-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
  18. Pro Stratehiu reformuvannia sudoustroiu, sudochynstva ta sumizhnykh pravovykh instytutiv na 2015–2020 roky: ukaz Prezydenta Ukrainy vid 20 travnia 2015 r. № 276/2015. [On the Strategy for Reforming the Judiciary, Judiciary and Related Legal Institutions for 2015-2020] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/276/2015#n12> [in Ukrainian].
  19. Digital transformation: online guide to digital business transformation. URL: <https://www.i-scoop.eu/digital-transformation> [in English].

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.6.2.31>

POJĘCIE I STOSUNEK PRAWA ADMINISTRACYJNEGO DO STATUSU ADMINISTRACYJNO-PRAWNEGO MIGRANTÓW

Veronika Posmitna

aspirantka Narodowego Uniwersytetu „Odeska Akademia Prawnicza” (Odessa, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0003-2609-4263

e-mail: posmitnaiav@gmail.com

Adnotacja. Od wielu lat toczy się dyskusja naukowa dotycząca definicji i relacji pojęć statusu prawnego i osobowości prawnej w ogóle, a w szczególności administracyjnego stanu prawnego i sądownictwa administracyjnego.

Pojęcie prawa administracyjnego jest ściśle związane z pojęciami podmiot prawa administracyjnego i podmiot stosunków prawnych administracyjnych.

Powszechnie przyjęte jest rozumienie przez podmioty prawa administracyjnego osób, które posiadają prawa i obowiązki określone w przepisach prawa administracyjnego i mogą wchodzić w stosunki administracyjno-prawne. Jednocześnie, w przeciwieństwie do podmiotu stosunków administracyjno-prawnych, podmiot prawa administracyjnego ma jedynie potencjalną zdolność do wchodzenia w stosunki prawne.

Realizując prawo do swobody poruszania się, obywatel Ukrainy może znajdować się poza jej granicami, w tym przypadku nie bierze udziału w żadnych stosunkach administracyjno-prawnych, to znaczy nie będzie ich podmiotem, jednak zawsze jest podmiotem prawa administracyjnego, ponieważ jego jako obywatela normy administracyjno-prawne zostały obdarzone kompleksem praw i obowiązków.

Ważne dla tego badania jest również skupienie się na tym, że status administracyjno-prawny różni się obecnością praw i obowiązków dla obywateli Ukrainy, cudzoziemców, bezpieczeństwa, uchodźców, a zatem osób, które reprezentują właściwie nasz interes naukowy – migrantów.

Status prawny migranta jest zapewniony przez system norm prawnych, za pomocą których Ukraina realizuje swoje prawa. W artykule zaproponowano autorską definicję pojęcia „administracyjna osobowość prawna migrantów” i wyjaśniono jej związek ze statusem administracyjno-prawnym.

Słowa kluczowe: osobowość prawna, status prawny, zdolność prawna, migrant, administracyjna osobowość prawna, status administracyjny.

THE CONCEPT AND INTERRELATION BETWEEN ADMINISTRATIVE LEGAL PERSONALITY AND ADMINISTRATIVE LEGAL STATUS OF MIGRANTS

Veronika Posmitna

Postgraduate Student

National University “Odesa Law Academy” (Odessa, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0003-2609-4263

e-mail: posmitnaiav@gmail.com

Abstract. For many years there has been a scientific discussion on the definition and correlation of the concepts of legal status and legal personality in general and administrative legal status and administrative legal personality in particular.